

Generellt direktiv om läkemedelsbehandling i primärvård

Faktaägare: Pia Törndahl leg apotekare/läkemedelskommittén, Gunilla Östgaard Chefläkare/primärvård

Innan ett läkemedel med stöd av ett generellt direktiv om läkemedelsbehandling iordningställs, och administreras eller överlämnas till en patient ska en sjuksköterska gjort en behovsbedömning och kontrollerat läkemedlets indikationer och kontraindikationer.

Sjuksköterskans bedömning, åtgärd och uppföljning ska dokumenteras i patientens journal.

OBSERVERA! Innan läkemedel ges, kontrollera att patienten inte är överkänslig mot läkemedlet. Vid tveksamhet skall läkemedlet inte ges.

OBS! Generella direktiven gäller inte barn (0 - 17 år)

AKUT ALLERGISK REAKTION – ANAFYLAXI

Adrenalin omedelbart är den enskilt viktigaste behandlingen vid misstänkt anafylaxi.

Kontakta alltid ambulans eftersom adrenalinets effekt är övergående.

Indikation	Preparat	Dosering	Kontraindikation
Kraftig allergisk reaktion Andnöd, kallsvett, illamående, urtikaria	Emerade (adrenalin) förfylld injektionspenna 300 mikrogram	300 mikrogram im i låret Upprepa efter 10 minuter vid behov Ytterligare doser kan ges efter läkarkontakt	Inga
Kraftig allergisk reaktion Andnöd, kallsvett, illamående, urtikaria	Betapred injektionsvätska 4 mg/ml	8 mg (2ml) iv Ges under 1 minut Engångsdos	Inga
	Alternativt Betapred tablett 0,5mg	10 tabletter löses i lite vatten Engångsdos	

AKUT ALLERGISK REAKTION – ANAFYLAXI forts.

Indikation	Preparat	Dosering	Kontraindikation
Lätt lokal allergisk reaktion. klåda, urtikaria	Desloratadin tablett 5 mg	2 tabletter Engångsdos	Inga

KRAMPER

Indikation	Preparat	Dosering	Kontraindikation
Generella kramper	Buccolam munhålelösning 10mg (endosspruta)	10 mg sprutas långsamt i mellanrummet mellan tandköttet och kindens insida Engångsdos	Inga

KÄRLKRAMP OCH MISSTÄNKT HJÄRTINFARKT

Indikation	Preparat	Dosering	Kontraindikation
Kärlkramp, Misstänkt hjärtinfarkt	Nitrolingual spray 0,4 mg/dos	1 sprayning under tungan. Kan upprepas	Försiktighet vid systoliskt blodtryck < 100 mm Hg
Misstänkt hjärtinfarkt	Acetylsalicylsyra eller Trombyl tablett 75 mg	4 tabletter Engångsdos	Överkänslighet mot acetylsalicylsyra Pågående behandling med Trombyl Annan blodförtunnande behandling
Misstänkt hjärtinfarkt	Morfin 1mg/ml Morfin 10 mg/ml, 1 ml späds men natriumklorid 9 mg/ml, 9 ml i en 10 ml spruta	1-5 ml (1-5 mg) injiceras långsamt iv. Ytterligare doser kan ges efter läkarkontakt	Sekretstagnation i lungorna, andningsdepression, respiratorisk insufficiens, grav KOL Vid påtaglig alkohol- eller sömnmedelspåverkan
	Alternativt Morfin 10 mg/ml	0,5-1 ml im Ytterligare doser kan ges efter läkarkontakt	

LUNGÖDEM

Indikation	Preparat	Dosering	Kontraindikation
Lungödem	Nitrolingual spray 0,4 mg/dos	1 sprayning under tungan. Kan upprepas	Försiktighet vid systoliskt blodtryck < 100 mmHg
Lungödem	Morfin 1mg/ml Morfin 10 mg/ml, 1 ml späds men natriumklorid 9 mg/ml, 9 ml i en 10 ml spruta	1-5 ml (1-5 mg) injiceras långsamt iv. Ytterligare doser kan ges efter läkarkontakt	Sekretstagnation i lungorna, andningsdepression, respiratorisk insufficiens, grav KOL Vid påtaglig alkohol- eller sömnmedelpåverkan
	Alternativt Morfin 10 mg/ml	0,5-1 ml im Ytterligare doser kan ges efter läkarkontakt	
Lungödem	Furix injektionsvätska 10 mg/ml	2-4 ml iv eller im Ytterligare doser kan ges efter läkarkontakt	Inga
Lungödem	Andningsoxygen (Conoxia)	5 liter/minut	Försiktighet vid respiratorisk insufficiens och grav KOL

LÅGT BLODSOCKER ELLER INSULINKOMA

Indikation	Preparat	Dosering	Kontraindikationer
Hypoglykemi, insulinkoma	Glucagon injektionsvätska 1 mg	1 mg (1 ml) injiceras sc eller im. som engångsdos Om patienten inte svarar på behandlingen inom 10 minuter ges glukos iv (se nedan)	Inga
Hypoglykemi, insulinkoma	Glukos injektionsvätska 300 mg/ml	5-50 ml iv som engångsdos tills patienten vaknar	Inga

SMÄRTA, MISSTÄNKT SKELETTSKADA

Indikation	Preparat	Dosering	Kontraindikation
Misstänkt skelettskada	Morfin 1mg/ml Morfin 10 mg/ml, 1 ml späds men natriumklorid 9 mg/ml, 9 ml i en 10 ml spruta	1-5 ml (1-5 mg) injiceras långsamt iv. Ytterligare doser kan ges efter läkarkontakt	Sekretstagnation i lungorna, andningsdepression, respiratorisk insufficiens, grav KOL
	Alternativt Morfin 10 mg/ml	0,5-1 ml im Ytterligare doser kan ges efter läkarkontakt	Vid påtaglig alkohol- eller sömnmedelspåverkan